

REFERAT Valgstyret d. 20-11-2024

Møtedato Onsdag d. 20. november 2024 kl. 08:30

Møtested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	7
Godkjenning av valgstyrets protokoll fra møte 28.08.2024.....	8
Stortingsvalg og sametingsvalg 2025 - valglokaler og åpningstider i forhåndsstemmeperioden.....	10
Endring i stemmekretser - Stortings- og sametingsvalg 2025.....	13

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Saksliste Valgstyret 20.11.2024

Komplett innkalling Valgstyret (20.11.2024)

PROTOKOLL VALGSTYRET

Dato: 20.11.2024
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 4/24 - 6/24
Møtets varighet: Kl. 08.30 til 08.40
Møteleder: Ordfører Mathias Bernander

Til stede:

Mathias Bernander (H)
Kenneth Mørk (AP)
Charlotte Beckmann Finnestad (KRF)
Julie Hetland (FRP)
Andreas Landmark (SV)
Bernt Erik Olsen (PP)
Jacob Haugmoen Handegard (V) for
Hildegunn M. T. Seip (MDG)
Lorena Jordana Delgadillo Neira (Rødt)
Ole Magne Omdal (UAVH)
Ian Martin Reed (INP)
Alf Albert (KL)
Ole Iacob Prebensen (KON)
Erik Rostoft (PS)

Forfall:

Christine Alveberg (V)

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Kommunalsjef politisk og administrativt sekretariat
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Camilla Erland Aarnes, rådgiver politisk og administrativt sekretariat

4/24 Valgstyresak:
Godkjenning av valgstyrets protokoll fra møte 28.08.2024
(ark.nr. 2024000069)

Valgstyrets vedtak:

Valgstyret godkjenner protokoll fra valgstyrets møte 28.08.2024.
(Enst.)

5/24 Valgstyresak:
Storingsvalg og Sametingsvalg 2025 - valglokaler og åpningstider i forhåndsstemmeperioden
(ark.nr. 2024009411)

Valgstyrets vedtak:

1. Det etableres mottak av tidligstemmer i perioden fra 1.juli og frem til forhåndsstemmeperioden starter 11.august i innbyggertorget i Rådhuskvartalet.
  2. Det etableres mottak av forhåndsstemmer i perioden mandag 11. august til og med fredag 5. september ved disse lokasjonene:
    - a. Innbyggertorget Tangvall
    - b. Innbyggertorget Rådhuskvartalet
    - c. Vågsbygd senter
    - d. Sørlandssenteret
  3. Det etableres mottak av forhåndsstemmer i perioden mandag 25. august til og med fredag 5. september ved denne lokasjonen:
    - a. Innbyggertorget Nodeland
  4. Det etableres mottak av forhåndsstemmer i perioden mandag 1. september til og med fredag 5. september ved denne lokasjonen:
    - a. Valhalla omsorgssenter
  5. I tillegg opprettes forhåndsstemmemottak ved UiA i fem kalenderdager/ en uke i forhåndsstemmeperioden (avklares nærmere med UiA).
  6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avtale tidspunkter med UiA, Valhalla omsorgssenter, institusjoner/ sykehjem, sykehus, forsvaret og kjøpesentrene.
  7. Kommunedirektøren gis fullmakt til, dersom behov, å justere åpningstidene for forhåndsstemmemottak i de tre innbyggertorgene
- (Enst.)

6/24 Valgstyresak:
Endring i stemmekretser - Stortings- og sametingsvalg 2025
(ark.nr. 2024009411)

Valgstyrets vedtak:

1. Lund Syd og Lund Nord slås sammen til ny krets Lund. Lund kirke legges ned som valglokale og Gimlehallen blir valglokale i krets Lund
2. Ytre Randesund slås sammen med Søm/Strømme til ny krets Randesund. Dvergsnes skole legges ned som valglokale og Sukkevannshallen blir valglokale i den nye kretsen
(Enst.)

Innmeldte spørsmål:

Repr. Lorena Jordana Delgadillo Neira, Rødt, hadde sendt inn følgende spørsmål «Kan det gis litt informasjon om hvordan kommunen eventuelt staten sørger for at relevant informasjon er lett tilgjengelig for innbyggerne? For eksempel dette knyttet til forhåndsstemmegivning ved sykdom.»

Administrasjonen ved Camilla E. Aarnes opplyste om at det vil bli gitt informasjon i et valgstyremøte i januar 2025.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 4/24: Godkjenning av valgstyrets protokoll fra møte 28.08.2024

Bilag

Protokoll Valgstyret 28.08.2024

Dato 4. november 2024
Saksnr.: 2024000069-7
Saksbehandler Anne Lise H Aabø
Godkjent av Camilla Dunsæd

Saksgang
Valgstyret

Møtedato
20.11.2024

Godkjenning av valgstyrets protokoll fra møte 28.08.2024

Forslag til vedtak

[Valgstyret godkjenner protokoll fra valgstyrets møte 28.08.2024.](#)

Vedlegg:
Protokoll fra valgstyrets møte 28.08.2024

Punkt 5/24: Stortingsvalg og sametingsvalg 2025 - valglokaler og åpningstider i forhåndsstemmeperioden

Bilag

Vedtak Eldre, 11112024, Sak 49/24, Stortingsvalg og Sametingsvalg 2025 - valglokaler og åpningstider i forhåndsstemmeperioden

Vedtak RPF, 11112024, Sak 71/24, Stortingsvalg og Sametingsvalg 2025 - valglokaler og åpningstider i forhåndsstemmeperioden

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024009411
Saksbehandler Camilla Erland Aarnes

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Eldrerådet	11.11.2024	49/24
2 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	11.11.2024	71/24
3 Valgstyret	20.11.2024	5/24

STORTINGSVALG OG SAMETINGSVALG 2025 - VALGLOKALER OG ÅPNINGSTIDER I FORHÅNDSSTEMMEPERIODEN

VALGSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 20.11.2024 SAK 5/24

Valgstyrets vedtak:

1. Det etableres mottak av tidligstemmer i perioden fra 1.juli og frem til forhåndsstemmeperioden starter 11.august i innbyggertorget i Rådhuskvartalet.
2. Det etableres mottak av forhåndsstemmer i perioden mandag 11. august til og med fredag 5. september ved disse lokasjonene:
  - a. Innbyggertorget Tangvall
  - b. Innbyggertorget Rådhuskvartalet
  - c. Vågsbygd senter
  - d. Sørlandssenteret
3. Det etableres mottak av forhåndsstemmer i perioden mandag 25. august til og med fredag 5. september ved denne lokasjonen:
  - a. Innbyggertorget Nodeland
4. Det etableres mottak av forhåndsstemmer i perioden mandag 1. september til og med fredag 5. september ved denne lokasjonen:
  - a. Valhalla omsorgssenter
5. I tillegg opprettes forhåndsstemmemottak ved UiA i fem kalenderdager/ en uke i forhåndsstemmeperioden (avklares nærmere med UiA).
6. Kommunedirektøren gis fullmakt til å avtale tidspunkter med UiA, Valhalla omsorgssenter, institusjoner/ sykehjem, sykehus, forsvaret og kjøpesentrene.
7. Kommunedirektøren gis fullmakt til, dersom behov, å justere åpningstidene for forhåndsstemmemottak i de tre innbyggertorgene (Enst.)

20.11.2024

Punkt 6/24: Endring i stemmekretser - Stortings- og sametingsvalg 2025

Bilag

Vedtak Eldre, 11112024, Sak 48/24, Endring i stemmekretser - Stortings- og sametingsvalg 2025

Vedtak RPF, 11112024, Sak 70/24, Endring i stemmekretser - Stortings- og sametingsvalg 2025

Dato 9. april 2024
Saksnr.: 2024009411-1
Saksbehandler Camilla Erland Aarnes
Godkjent av Kjell Alfred Kristiansen
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Valgstyret
Eldrerådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse

Møtedato

20.11.2024
11.11.2024
11.11.2024

Endring i stemmekretser - Stortings- og sametingsvalg 2025

Forslag til vedtak

1. Lund Syd og Lund Nord slås sammen til ny krets Lund. Lund kirke legges ned som valglokale og Gimlehallen blir valglokale i krets Lund
2. Ytre Randesund slås sammen med Søm/Strømme til ny krets Randesund. Dvergsnes skole legges ned som valglokale og Sukkevannshallen blir valglokale i den nye kretsen

Sammendrag

Kommunedirektøren redegjør i saken for forslag til reduksjon i antall stemmekretser, og forslag til vedtak innebærer en reduksjon fra 17 til 15 kretser.

Antall som forhåndsstemmer har økt betydelig de siste årene og det er derfor naturlig at kommunen tar høyde for dette ved vurdering av behovet for antall stemmekretser

Vedlegg:0

Saksutredning

Juridisk grunnlag

Valgloven § 9.2 Stemmekretser:

Kommunestyret avgjør hvordan kommunen skal deles inn i stemmekretser. Myndigheten kan delegeres til valgstyret. Valgstyret skal senest 31. mars i valgåret orientere sentral matrikelmyndighet om endringer i stemmekretsinnstillingen

Bystyret vedtok 11.10.23 i sak 12/23 Reglement for delegering og innstilling i Kristiansand kommune at valgstyret gis myndighet til å bestemme hvilke stemmekretser kommunen skal deles inn i.

Stemme-kretser

Kristiansand kommune har i dag 17 stemmekretser, hvor Indre Vågsbygd er den største ved 9200 stemmeberettigede og Finmland den minste med i underkant av 700 stemmeberettigede ved forrige stortingsvalg.

Stemme-krets	Antall stemmeberettigede ¹	Stemme-krets	Antall stemmeberettigede
Flekkerøy	2478	Torridal	2779
Ytre Vågsbygd	5474	Tveit	2237
Indre Vågsbygd	9200	Hånes	3601
Hellemyr	2574	Søm/Strømme	5304
Tinnheia/Grim	6023	Ytre Randesund	4224
Kvadraturen	6882	Søgne	8616
Lund syd	6049	Nodeland ²	3992
Lund nord	4466	Finmland	692
Gimlekollen/Fagerholt	6156		

I forkant av valget 2021 ble Tunballen slått sammen med Nodeland krets, og fra valget 2023 ble også Rosseland en del av Nodeland stemmekrets.

Forslag til endring i stemmekretser

Velgerne kan avgi stemme på samme måte i hvilket som helst valglokale i kommunen. Derfor handler ikke denne saken først og fremst om kretsgrensene, men om antall og plassering av valglokaler.

Andelen som forhåndsstemmer har økt betydelig de siste 15 årene. Som følge av pandemien var andelen som forhåndsstemte rekordhøy i 2021. Andelen holdt seg derimot høy også ved valget i 2023. Det er derfor ikke usannsynlig at rundt halvparten av velgere også i fremtiden vil velge å forhåndsstemme. At velgerne spres over hele stemmeperioden innebærer at et valglokale kan betjene flere velgere på valgdagen. Det er derfor naturlig at kommunen tar høyde for dette ved vurdering av behovet for antall stemmekretser

Tabell forhåndsstemmer Kristiansand kommune 2011-2023³

---

¹ Stemmeberettigede ved stortingsvalg 2021. Antall stemmeberettigede er høyere ved lokalvalg

² Inneholder også stemmeberettigede fra Rosseland

³ Valgene i perioden 2011-2017 inkluderer også forhåndsstemmer for tidligere Søgne og Songdalen kommuner.

Valgår	Antall forhåndsstemmer	Andel forhåndsstemmer	Andel forhåndsstemmer Norge
2023	29 458	51,3 %	49,1 %
2021	37 013	59,1 %	57,90 %
2019	18 630	33,0 %	33,70 %
2017	18 895	31,9 %	36,30 %
2015	10 415	22,1 %	24,30 %
2013	15 656	27,7 %	30,20 %
2011	9 093	18,9 %	21,90 %

Flere andre forhold må vurderes i forbindelse med å redusere antall stemmekretser, og dermed antall valglokaler:

- Korte avstander mellom eksisterende valglokaler
- Størrelse på krets
- Mangel på egnede valglokaler
- Kommunale lokaler er en stor fordel praktisk
- Økonomi
- Miljø
- Konsekvenser for velgerne

Med bakgrunn i disse vurderingen foreslår kommunedirektøren følgende endringer i stemmekretser for Stortings- og Sametingsvalget 2025 to endringer i stemmekretser:

- Lund Syd og Lund Nord slås sammen til ny krets Lund. Lund kirke legges ned som valglokale og Gimlehallen blir valglokale i krets Lund
- Ytre Randesund slås sammen med Søm/Strømme til ny krets Randesund. Dvergsnes skole legges ned som valglokale og Sukkevannshallen blir valglokale i den nye kretsen

Vurdering av ny krets Lund

Dersom Lund Syd og Lund Nord slås sammen vil den nye kretsen ha 10 500 stemmeberettigede og bli kommunens største krets.

Lund kirke har lenge stått på listen over valglokaler som er ansett å ikke være godt egnet som valglokalet. Det er flere grunner til dette:

- Få parkeringsplasser
- Selv om valget ikke gjennomføres i selve kirkerommet, bør kommunen tilstrebe å ha valg i livssynsøytrale bygg
- Selv om kommunen har et godt samarbeid med menigheten, er det mer praktisk med valggjennomføring i kommunale bygg.
- Rommet som brukes har dårlig belysning og det er usikkert om lokalet tilfredsstillende alle krav til universell utforming i ny valgforskrift.

I forbindelse med kommunestyrevalget 2019 ble Valhalla benyttet som valglokale, men evalueringen viste at dette ikke fungerte og ble fra valget i 2021 flyttet tilbake til Lund Kirke. Valgsekretariatet har vurdert andre lokaler i kretsen og har vært på befaring på nye Wilds Minne skole. Flerbrukshallen ved skolen ligger i 2. etasje. Selv om hallen hadde fungert godt som valglokale er det ikke gunstig at velgere som ikke kan gå i trapper må bruke heis for å komme seg til stemmelokalet. Kommunedirektøren anser derfor ikke flerbrukshallen på Wilds Minne som godt egnet som valglokale.

Nærmeste valglokale er Gimlehallen som ligger i overkant av 1 km fra Lund kirke i gåavstand og omtrent 5 minutter med bil. Kollektivtilbudet til Gimlehallen og parkeringsmuligheter er meget bra. Valglokalet har god kapasitet til å håndtere økning i

antall velgere. Det er fullt mulig å stemme i alle valglokaler i kommunen på valgdagen, og valglokalet i Rådhuskvartalet er også lett tilgjengelig for velgerne i Lund krets.

Det bor flere eldre i området rundt Lund kirke og for denne velgergruppen kan det være spesielt utfordrende at avstand til valglokalet øker. Kommunedirektøren anbefaler derfor at dersom Lund Syd og Lund Nord slås sammen etableres det forhåndstømmemottak ved Valhalla omsorgssenter siste uka før valgdagen. Dette behandles i egen sak om forhåndsstemmelokaler og åpningstider.

Vurdering av ny krets Randesund

Dersom Søm/Strømme og Ytre Randesund slås sammen vil den nye kretsen ha 9 500 stemmeberettigede og bli kommunens nest største krets.

Dvergsnes skole er også et valglokale hvor det er enkelte utfordringer knyttet til blant annet parkering og lysforhold inne i valglokalet.

Sukkevannhallen er nærmeste valglokale og for personer som bor i Ytre Randesund, men jobber/studerer i andre deler av kommunen vil Sukkevannshallen ikke oppleves som en stor omkjøring. Sukkevannshallen har god kapasitet til å håndtere økt velgermasse, er universelt utformet med gode parkeringsmuligheter og fungerer svært godt som valglokalet. Dessverre er det ingen rutebusser som går helt til valglokalet, men som tidligere nevnt kan velgerne fritt velge det valglokalet som passer best for dem på valgdagen.

Økonomiske konsekvenser

Kommunedirektørens forslag om å slå sammen Lund Syd og Lund Nord til ny krets Lund og Søm/Strømme og Ytre Randesund til ny krets Randesund er estimert til å gi en innsparing på rundt 110 000 kroner i reduserte lønnskostnader. Dette dreier seg hovedsakelig om reduserte lønnskostnader til stemmemottakere, I tillegg vil det være en reduksjon i driftskostnader, herunder valgpcer, avlukker, urner og annet valgmateriell. Færre valglokaler gjør også opp- og nedrigging enklere.

I ny valgforskrift som trer i kraft høsten 2024 foreslår departementet å forskriftsfeste regler som presiserer innholdet i kravet til universell utforming. Valgadministrasjonen må kartlegge valglokaler og utarbeide analyser som beskriver de aktuelle valglokalenes tekniske tilstand, og redegjøres for eventuelle forskriftsmangler og tiltak som må settes inn. Det må tas høyde for at kartleggingen kan innebære økte kostnader. Kommunedirektøren anbefaler derfor at budsjettammen for valg ikke reduseres som følge av endring i stemmekretser.

Kartleggingen og eventuelle tiltak vil bli lagt frem for valgstyret i egen sak. Kommunedirektøren gjør valgstyret oppmerksom på at kartleggingen kan innebære ytterligere endring i stemmekretser og/eller endring i valglokale.

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Saksfremlegget legges frem for eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse for uttalelse før saken behandles i valgstyret.

Valgansvarlig har informert eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse om universell utforming av valglokaler og valgutstyr. Rådene kom med mange nyttige innspill til det videre arbeidet. Rådet for personer med funksjonsnedsettelse har oppnevnt to representanter som sammen med valgsekretariatet vil delta på befaring av valglokaler og teste bruk av valgutstyr.

Klima- og miljøkonsekvenser

Økt avstand til valglokale kan føre til at flere kjører til valglokalene.

Færre valglokaler reduserer antall stemmesedler og fører dermed til noe redusert papirforbruk.

Vurdering

Kommunedirektørens vurderinger er redegjort for i saken. Bakgrunnen for de foreslåtte endringer følger av endring i behov og krav.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

1. Lund Syd og Lund Nord slås sammen til ny krets Lund. Lund kirke legges ned som valglokale og Gimlehallen blir valglokale i krets Lund
2. Ytre Randesund slås sammen med Søm/Strømme til ny krets Randesund. Dvergsnes skole legges ned som valglokale og Sukkevannshallen blir valglokale i den nye kretsen